

Verslag activiteiten 2008

Voorwoord

In 2008 heeft ANGSAAW veel energie besteed om de *inrichting van de openbare ruimte* op de politieke agenda te krijgen: een thema dat maar al te vaak een sluitpost is bij stedenbouwkundige vernieuwingen. Het belang van de openbare ruimte voor de kwaliteit van woon- en leefmilieus wordt door zo'n benadering miskend. Die miskening komt ook tot uiting in de criteria die de boventoon voeren in manier waarop de openbare ruimte wordt ingericht: pleinen en straten moeten bij voorkeur onderhoudsarm zijn en bij de inrichting moet zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van gestandaardiseerde materialen. Het resultaat is er dan ook vaak naar: eenvormigheid en - voorzover er sprake is van groen - saai groen (gras met hoogopgesnoeide bomen). Onder het motto "*Noord kan nog veel mooier*" organiseerde ANGSAAW op 27 maart 2008 een succesvolle openbare bijeenkomst in het Beatrixgebouw van het Bredrocollege. Op deze bijeenkomst lieten Floor van Dusseldorp en Marcel van Wees voorbeelden zien van armzalige plekken waar je het liefst zo kort mogelijk vertoeft maar ook voorbeelden van pleinen die tonen hoe het wel kan. Die presentatie werd voorafgegaan door een inleiding van stadssocioloog Leon Deben over de openbare ruimte als leefmilieu. Daarnaast waren er inleidingen van Aafke Post en Hans van Moorsel over resp. de inrichting en het beheer van de openbare ruimte in Amsterdam-Noord.

De bijeenkomst van maart bood voldoende stof voor vervolgcities. Aan de stadsdeelraad werd gesuggereerd om een burgeravond te organiseren over de inrichting van de openbare ruimte. Dat voorstel werd gehonoreerd en op 17 september 2008 vond een goed bezochte burgeravond plaats waar veel ideeën werden geopperd voor verbeteringen en verlevendiging van de openbare ruimte.

Daarnaast nam ANGSAAW het initiatief om een meerdaagse workshop te organiseren waar studententeams van vijf verschillende hogescholen concrete plannen konden uitwerken voor de openbare ruimte in de Van der Pekbuurt en Nieuwendam-Noord: twee totaal verschillende buurten met ook zeer verschillende problemen wat betreft de openbare ruimte. De workshop vond plaats op 20, 21 en 22 november en werd omlijst door een reeks inleiders die ieder een ander aspect van de openbare ruimte behandelden. De resultaten van de workshop getuigden van veel originaliteit en creativiteit en kunnen zeker benut worden bij de herinrichting van de openbare ruimte in de twee gekozen wijken.

Het jaar 2008 was dus voor ANGSAAW vooral het jaar van wat "het stedelijk interieur" genoemd kan worden. Die term geeft aan dat de manier waarop de openbare ruimte wordt ingericht en aangekleed in hoge mate de belevingswaarde van een stad(sdeel) bepaalt.

En we zijn er in geslaagd om dat thema op de politieke agenda te krijgen van zowel het stadsdeel als van corporaties.

Maar in 2008 is er veel meer gebeurd. ANGSAAW is op diverse terreinen actief. Een aantal van die activiteiten vloeien voort uit initiatieven waar we in voorafgaande jaren mee bezig waren. Daarnaast moest ANGSAAW uiteraard ook inspelen op nieuwe ontwikkelingen en plannen die vanuit de stad en/of het stadsdeel gelanceerd werden. Dat leidde onder meer tot een ongebruikelijk groot aantal zienswijzen en inspraakreacties. Hieronder volgt een kort overzicht van die initiatieven, zienswijzen en inspraakreacties.

Harry van den Berg,
Voorzitter ANGSAAW

Initiatief “De Toekomst van de Noordoostelijke IJ-oeveren”

In 2007 startte ANGSAAW het initiatief voor een publicatie over de Noordoostelijke IJ-oeveren, waarin aandacht wordt besteed aan zowel de geschiedenis van het gebied en de verschillende plannen die daarvoor ontwikkeld werden als aan mogelijke scenario's voor de toekomstige ontwikkeling daarvan. De aanvankelijke planning volgens welke de publicatie in het najaar van 2008 zou uitkomen, is echter bijgesteld. Met name het geschiedenisdeel bleek meer tijd te vergen dan gepland en dat gold ook voor het opstellen van mogelijke scenario's. Mede als gevolg daarvan wordt de publicatie omvangrijker – en dus duurder – dan begroot. Gelukkig is ANGSAAW erin geslaagd om extra sponsors te interesseren waardoor het project toch door kan gaan. De verwachting is dat de publicatie in mei 2009 gereed is en begin juni 2009 gepresenteerd kan worden.

Initiatief “Tolhuistuin”

ANGSAW blijft uiteraard op allerlei manieren nauw betrokken bij het Tolhuistuinproject. De cultuurwerkgroep van ANGSAAW van waaruit ooit het idee voor het Tolhuistuinproject werd gelanceerd, functioneert als klankbordgroep voor de uitwerking van dat plan en de activiteiten die – vooruitlopend op de opening van de Tolhuistuin in het voorjaar van 2010 – nu al plaats vinden. In elk geval was de werkgroep actief betrokken bij de 3de editie van het Tolhuistuinfestival dat op 4 en 5 oktober 2008 plaats vond onder het motto “Het Noordgevoel”. De ANGSAAW-werkgroep ‘cultuur’ was in het bijzonder verantwoordelijk voor de organisatie van de beeldentuin tijdens het festival. Daarnaast zijn werkgroepleden betrokken bij de plannen voor de inrichting van de tuin en meer in het algemeen de hele buitenruimte van het Tolhuistuingebied.

Initiatief “Cultuur in Noord”

De ANGSAAW-werkgroep “Cultuur” houdt zich niet alleen bezig met de Tolhuistuin. Daarnaast functioneert de werkgroep vooral als denktank en brainstorm groep waaruit initiatieven voortvloeien die vervolgens door het ANGSAAW-bestuur of een ad hoc werkgroepje verder worden aangepakt. Zo werd vanuit de werkgroep het idee gelanceerd om het thema ‘cultuur en stedelijke ontwikkeling’ te kiezen als hoofdthema van de 1ste Roel Poppe lezing. Die lezing heeft inmiddels plaats gevonden in het voorjaar van 2009.

Daarnaast werd het initiatief genomen een lobby te organiseren om de nieuwe gezamenlijke top bachelor opleiding van de beide Amsterdamse universiteiten “Amsterdam University College” naar Noord te krijgen. Hoewel daar behoorlijk wat tijd ingestoken is, heeft deze lobby niet tot de gewenste resultaten geleid. Het AUC zal een plek krijgen in het Sciencepark in de Watergraafsmeer.

Tenslotte hebben leden van de werkgroep uiteraard actief geparticipeerd in de tweedaagse cultuurconferentie die het stadsdeel Noord op 14 en 15 februari organiseerde.

Initiatief “Structuurvisie”

Vanuit de centrale stad werd aangekondigd dat in het najaar de procedure van start zou gaan die moet leiden tot het opstellen van een nieuw structuurplan voor de periode 2010 – 2020. Gelet op onze doelstellingen lag het voor de hand dat ANGSAAW daar actief aan gaat bijdragen.

Ter voorbereiding werd op 30 september door ANGS AW een expert-meeting georganiseerd met Maurits de Hoog (van DRO) over de vele dilemma's die daarbij aan de orde zijn. In oktober 2008 werd door B&W van de centrale stad een zogenaamde vertrekpuntennotitie gepubliceerd ten behoeve van de eerste ronde van discussies. ANGS AW heeft meegedaan aan een tweetal stedelijk gespreksrondes over die notitie en in december 2008 heeft ANGS AW ingesproken bij de commissie R.O. over de mogelijke bijdrage van stadsdeel Noord aan de eerste ronde. ANGS AW pleit voor 1) sterke verbetering van de infrastructuur tussen Noord en de overkant, 2) meer aandacht voor voorwaarden waaraan verdichting moet voldoen, 3) meer respect voor water als 'kwaliteit' als zodanig (een beeldkwaliteitsplan voor het IJ zou bijvoorbeeld een belangrijke eerste stap kunnen zijn!), 4) betere en meer uitgebreide monitoring van milieu-indicatoren. Wat betreft de te volgen procedure pleit ANGS AW voor een maatschappelijke discussie over de gemeentegrenzen van Noord en de stad heen (dus met Zaanstad, Zeeburg, etc.).

Andere ANGS AW-activiteiten

Naast de hierboven vermelde initiatieven om thema's op de maatschappelijke en politieke agenda te krijgen, houdt ANGS AW zich ook bezig met reacties op plannen van het stadsdeel en/of de centrale stad. Dat gebeurt door het indienen van zienswijzen en het inspreken bij commissievergaderingen of eventueel raadsvergaderingen.

Wat betreft planontwikkeling speelt ANGS AW ook een rol door haar deelname aan een groot aantal klankbordgroepen of begeleidingscommissies: Klankbordgroep Overhoeks, Klankbordgroep Buiksloterham, Klankbordgroep Noorderpark, Klankbordgroep Mosveld, de Klankbordgroep Koopvaardersplantsoen, de Begeleidingsgroep Hamerstraatgebied en de vanaf november 2008 draaiende Begeleidingsgroep NDSM-werf. In dit lijstje ontbreekt het CAN-gebied waar – vreemd genoeg – geen klankbordgroep of begeleidingsgroep functioneert.

Hieronder volgen een aantal voorbeelden van ANGS AW-activiteiten die onder de noemer "andere activiteiten" vallen.

Reacties op 1) de Strategienota Gebiedsontwikkeling randen Noorderpark, 2) de locatie voor de nieuwbouw van het Floraparkbad en 3) het regionale 'vertroetelcentrum' in de Sport-driehoek.

Ad 1) Op 16 januari 2008 heeft ANGS AW ingesproken bij de commissie R.O. van het stadsdeel. ANGS AW betoogde dat bebouwing in het Noorderpark langs de Van Hasseltweg een onaanvaardbare inbreuk is van de groene scheg en bovendien in strijd is met de "Beleidsvisie Noord-Hollandsch Kanaalzone" die in 2003 door de deelraad is aangenomen.

Ad 2) Daarnaast pleitte ANGS AW tijdens dezelfde bijeenkomst voor een heroverweging van het voornemen om de nieuwbouw van het Floraparkbad in Elzenhagen-Noord te situeren. Nieuwbouw op de huidige plek is naar de mening van ANGS AW verre te prefereren. Dat pleidooi hebben we in december 2008 opnieuw naar voren gebracht toen het Dagelijks Bestuur meedeelde dat Elzenhagen-Noord als locatie voor de nieuwbouw toch minder geschikt leek dan aanvankelijk verwacht en dat nu gekeken wordt naar een plek in Elzenhagen-Zuid.

Ad 3) In de decembervergadering van de commissie R.O. werd ook een voorstel besproken om een wellness/fitness-centrum (plus een basketbal-stadion met 6500 zitplaatsen) boven de ringweg in de zogenaamde 'sport-driehoek' te krijgen. Een dergelijke bestemming is naar de mening van ANGS AW in strijd met 1) het groene karakter van het gebied boven de ringweg, 2) het streven naar menging van wonen, werken en voorzieningen, en 3) het streven naar het terug dringen van de automobiliteit.

Reactie op het Strategiebepalend NDSM-werf

Op 14 mei 2008 heeft ANGSAAW ingesproken bij de commissie R.O. van het stadsdeel. Naar de mening van ANGSAAW was dit strategiebepalend te veel dichtgetimmerd in één bepaalde ontwikkelingsrichting: een richting die bovendien een regelrechte bedreiging vormt voor het culturele karakter en imago van het gebied. De voorgestelde massieve wand van hoogbouw met woningen op de Ondinapier zal er toe leiden dat de mogelijkheden voor evenementen en culturele activiteiten sterk beperkt worden. ANGSAAW pleit voor een beter evenwicht tussen de verschillende functies. Met het oog daarop verdient het aanbeveling om meerdere scenario's uit te werken. Dat laatste voorstel werd door de deelraad overgenomen.

Reactie op het Beeldkwaliteitsplan Landelijk Noord

In juni 2008 heeft ANGSAAW een zienswijze ingediend met betrekking tot het voorgestelde beeldkwaliteitsplan voor Landelijk Noord. Met deze zienswijze ondersteunde ANGSAAW de mening van de Centrale Dorpen Raad dat het voorgestelde plan te mager was.

Reactie op de Woonvisie "Wonen in Noord 2010 en verder"

ANGSAW heeft in augustus 2008 een zienswijze ingediend met betrekking tot de woonvisie van Noord. De betreffende nota spiegelt een rooskleurig beeld van de ontwikkelingen op de woningmarkt die nogal ver af staat van de werkelijkheid dat de Amsterdamse woningmarkt voor vrijwel alle categorieën op slot zit. De nota biedt onvoldoende inzicht in de vraag naar en aanbod van verschillende typen woningen. Bovendien wordt een prognose-methodiek gehanteerd die gebaseerd is op veel te optimistische vooronderstellingen. ANGSAAW pleit voor de meer gebruikelijke en minder riskante methode waarbij meerdere toekomstscenario's worden ontwikkeld. Mede naar aanleiding van deze reactie is de nota herzien. Dat wil zeggen: er zijn meer gegevens aan toegevoegd maar de beleidsinhoud van de nota is onveranderd gebleven.

Tot besluit

In het jaar 2008 kreeg ANGSAAW ook te maken met een nieuw fenomeen: Steeds vaker wordt ANGSAAW gevraagd om een inleiding te houden voor specifieke groepen. Zo heeft ANGSAAW op uitnodiging van Noordwaarts in maart 2008 een presentatie verzorgd voor HBO-studenten over de ontwikkeling van Overhoeks. In juni 2008 werd een presentatie verzorgd voor bouwbedrijven en ontwikkelaars, die geïnteresseerd zijn in Noord, over de visie van ANGSAAW op de Noord-Oostelijke IJ-oeveren. Daarnaast wordt ook de advies- en expertise-functie van ANGSAAW steeds meer van betekenis. Een voorbeeld is het verzoek van ING in juni 2008 voor advies over een lichtkunstwerk dat bij de aankleding van de nieuwe parkeergarage in het CAN-gebied een prominente rol zou moeten spelen. Hoewel ANGSAAW een uitgesproken positief oordeel uitsprak, hebben we ING toch ook geadviseerd om een openbare bijeenkomst te organiseren met de buurbewoners om hen te informeren en de gelegenheid te bieden commentaar te geven. Die bijeenkomst heeft in september 2008 plaats gevonden.